

Interview med borger der er i misbrugsbehandling og i forløb i jobcentret

Morten: Der er jeg nok ikke så traditionel, for jeg har jo taget teten fra start af. Det er også fordi, jeg kom jo ind øh lidt bitter i jobregi, da jeg blev jobsøgende, fordi jeg har før klaret mig selv, der var noget stolthed, der var noget med, at nu har jeg ikke længere kontrol, nu skal jeg vurderes osv. ikk'? [...] Ja, og jeg har taget teten, fordi jeg har i princippet sagt, der er de ting jeg skal. Så er der de ting jeg gerne vil, og så er der de ting jeg kan. Og det har ligesom været udfordringen... For der, man kan ligesom sige, når man starter med at møde op, enten i behandlingstilbud eller som jobsøgende, så er der jo ikke nogen, der kender mig. Dsv. man skærer i bund og grund alle over en kam. Så dukker de forskellige udfordringer, som så udløser nogle lempelser. Min største udfordring var, at jeg var rigtig rigtig, jeg er meget impulsstyret, dvs. hvis der kommer noget ind, eller jeg har det skidt, jamen så forsvinder jeg, og så reagerer jeg ikke, dvs. så får jeg ikke lige søgt de der to jobs om ugen, så er jeg ikke inde på min plan og hugge to flueben af, hvilket betød, at jeg mistede rigtig mange penge i sanktioner, hvilket gjorde min situation endnu værre. Og det tog mig to år, før jeg sagde: prøv at hør, jeg har det ad helvedes til, jeg er misbruger, I kommer ikke, I skal ikke tage nogle flere penge af mig. Det var faktisk helt til sidst, hvor jeg siger: kan I ikke forstå, det er ikke fordi jeg ikke vil søge job, det er jo ikke fordi jeg ikke, det er jo simpelthen fordi, jeg har ikke computer, jeg har ikke noget sted at bo, men det kan ikke være rigtigt, at det udløser en straf, og at I skal tage af mine penge, som jeg i forvejen ikke har. Det gik jeg ind og sagde til kommunen, og så sagde jeg: jeg nægter simpelthen at I tager flere penge fra mig eller noget som helst. Men jeg er jo hele tiden blevet en sværere og sværere borger, fordi jeg har jo nægtet simpelthen nægtet og så sige: fandme nej, det her det er det jeg vil og det jeg gør. Men jeg har også måtte bide i det sure æble og stå i nogle ressourceforløb og skulle sidde og samle legoklodser for at de kunne vurdere. Og der er det også andre voksne mennesker, som har sagt: "Hvad fanden laver du her?". Jamen altså jeg skal være her, fordi ellers får jeg ikke min kontanthjælp. Men alt det der har jeg været igennem, men, men nu er jeg måske også ham, jeg er sådan en fyr, der får tingene til at ske. Når folk siger til mig, at det ikke kan lade sig gøre, så synes jeg først det bliver sjovt ikk'? Fordi, at alt kan lade sig gøre ikk'? Det handler bare om enten at kringle den, ellers så er det love og regler. Og hvis der er noget jeg har styr på, så det love og regler, ikk'? Og ja, fordi man får ikke bare noget serveret, selvom vi har et velfærdssamfund, så skal du kæmpe, min mor har kæmpet for sin førtidspension i 20 år, hun skulle have haft den for 10 år siden, men jeg ved også, at som samfundet er skruet sammen, alle skal bidrage med, hvad de kan og bla bla bla. Men det ødelægger bare folk. Hele den der proces

undervejs, hvor man skal måles og vejes, og så bliver man syg igen, så bliver man fyret fra det, så skal du skrive ny, og så skal du op på a-kassen. Du bliver kastet rundt, og det, systemet er ikke perfekt, og det virker, men for mig... der kan jeg godt forstå at folk brækker nakken som jobsøgende, hvis de bare bliver kastet rundt. Jeg siger bare fandme nej, eller ja tak. Og jeg har jo også været ham der er flabet, jeg er jo ikke kommet op med hænderne i skødet og sagt: ”hjælp mig”. Jeg har derimod sagt: ”jeg har undersøgt det, og det, og det”. Så jeg har ligesom vist noget for at få noget, ikk’? Og øhm men det er der mange, der ikke har ressourcer til, så jeg kan godt forstå, at folk bliver hængt af.

Interviewer: Hvordan har det ligesom folk fra systemet reageret, det der med når du har nægtet noget?

Morten: Jamen altså... til at starte med har det jo været pga. de har troet, at jeg ikke har gidet, men egentlig har det været fordi at mit liv har været så ustabilt, så jeg har ikke haft mulighed for, eller haft ro i hovedet til at koncentrere mig om at skrive en ansøgning, fordi jeg er ved at... at min mor har været syg, og jeg har faktisk et firma, som jeg enten skal afvikle. Så det er ikke bare så nemt for mig at bare: ”nå men så må du lukke dit firma, og så må du søge et arbejde”. Det kan du ikke bare sige til folk, når det er ens hjerteblod, og du har økonomi, og du har investorer, og du har aktiver. Der er det meget nemt for sådan en hornbrille oppe på socialrådgiverne og så sige: ”sådan er reglerne”. Men, men så må man jo omgå det. Og jeg har jo gjort alt for, jeg måtte jo flytte alle mine aktiver i tilfælde af, at jeg tabte en skattesag. Så ville de komme og hente alt. Så jeg måtte flytte aktiver og flytte firmaet over i et andet navn for at kunne være ledig, og lukke bankkonti, som jeg nu skal betale 10.000 kr. for at få igen, fordi man ikke må have to bankkontoer, når man er på kontanthjælp. Så skulle jeg lukke min firmakonto, det koster 10.000 bare at genetablere en firmakonto. Det er der da ikke nogen på kommunen, der betaler. Det skal jeg ud igen, som iværksætter og hekse, ikk’? Men jeg ved også, alle mennesker er ikke iværksættere, alle mennesker er ikke ligesom mig, vi har nogle fælles regler, men der er jeg måske en lille smule narcissistisk, når det kommer til det, ikk’? Øh også fordi, at jeg har oplevet så meget lort i mit liv, og jeg ved lige præcis livet er kort, og jeg finder mig ikke i noget mere. Altså, hvis folk siger, at det ikke kan lade sig gøre, så skal jeg nok vise, at det kan lade sig gøre. [...]

Og jeg forventer jo ikke at hele staten redder mig, fordi jeg har været misbruger og forvaltet mine penge forkert, men jeg forventer selvfølgelig, at der bliver taget hensyn til, at, at jeg måske ikke er ham, du skal sætte ud i et supermarked, eller kan insistere, fordi jeg, så vil jeg hellere gå fattig

altså... Men det er måske, det er måske reglerne, fordi der er mange der ikke er ude at arbejde, hvor du siger: ”jamen enten tager vi dine penge, eller også kommer du ud og arbejde”, så kan det sgu også godt være, at de finder arbejdstøjet frem, ikk’? Og jeg har arbejdet siden jeg var syv. Jeg har både tørret røv, været i supermarked, kørt hjemmepleje, samlet hundelort op, øh ja og så har jeg også været direktør, gået på røven i stoffer og nu er jeg blevet far. Og nu er det bare som det er, jeg har det jeg har, jeg ved, hvad jeg kan, og jeg ved hvordan systemet hænger sammen. Og det handler om mit velvære, og det handler om min overlevelse nu. Det, det, det ja og så kan man så sige: det kan godt lide sådan lidt egoistisk, men jeg har jo, jeg har jo en gæld fra noget iværksætteri og alle de tidligere eventyrer, jeg har så haft mulighed for at leve min drøm, men det har været dyrt. Men indtil jeg får plus, så skal jeg jo dække alt mit eget minus, det er jo ikke fordi staten dækker mit minus. Men så snart jeg laver plus, så er de der med det samme og vil have og vil have og vil have, og jeg vil gerne give ikk’? Men lige nu, der skal jeg, bliver jeg nødt til at på en eller anden måde har jeg overlevet ved at gå minus 4.000 hver måned, og jeg har ikke lavet kriminalitet, og jeg har ikke røvet nogle banker, og jeg har ikke lånt nogle penge. Men det har været hårdt. [...] Men det er svært, det er svært, hvis man er ny jobsøgende, med misbrug og måske en depression og en mor, der er syg, så er det rigtig, rigtig svært, at, at få noget fornuftigt op at køre, og føle, at man bliver lyttet til, også respekteret, og fordi folk tror ikke, som udgangspunkt, når du kommer ind og siger: ”jeg har været syg” ”amen vi er jo alle sammen lidt syge”. ”Jeg er stresset”, ”Vi har jo alle sammen lidt stress”. Nej! Det, det har alle mennesker ikke. Og folk der har haft stress, de ved også godt, at der er forskel på at have været lidt presset og stresset, og så at have stress. Ja og jeg kan godt lyde lidt stresset en gang imellem, men altså... Det var jeg i går, i dag har jeg det fantastisk. [...]

Og jeg havde jo brug for en ildsjæl, og hun [sagsbehandler] kom jo også fra det private, med noget rekruttering og hun kunne godt se, at der var fart på mig. ”Selvfølgelig skal du da ikke sidde og samle dumsedutter, sammen med alkoholikerne, det er da klart”.